

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

12 ÉVRE 10.— K | FÉL ÉVRE 5.— K
 NEGYED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ

DR. BISCHITZ BÉLA

ÖGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉGI ÉS KIADÓHVATAL:

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.

TELEFON 109—10.

HIRDETÉSEK ár. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Munkaközvetítés.

A bányászatra nem a háboru tette aktuálissá a hatósági munkaközvetítésnek mostanában oly sok oldalról megvitattott kérdését. Ha volt égető probléma a bányászat és kohászat terén, akkor ez mindenütt és mindenkor a munkáskérdés volt; hiszen új bánya s vasúti létesülések a szakvélemények még sohasem mulasztották el kiemelni azt a körülményt, hogyan áll a szóbanforgó vidék a munkáskérdés szempontjából.

Ha nagyon ószinték akarunk lenni, talán bevallhatjuk, hogy a bánya- és kohóvállalatok kétségbevonhatatlan szociális természetű alkotásai nem egyebek, mint a munkáscsoportok helyhezkötését célzó intézkedések. Tagadhatatlan, hogy az egyes vállalatok évenként tekintélyes összeget fordítanak munkásjóléti intézményekre s ha még annyit vonnának is el társulati hasznaikból, még akkor sem sikerült volna megoldaniok azt az égető kérdést, amely alatt a munkások toborzását értik.

A munkástoborzás ugyanis egy egészen saját-szerű üzletgáá nötte ki magát a bányászásban. Vannak, akik hivatásosan foglalkoznak ezzel s arról ismertek, hogy állandóan tudnak bizonyos számú munkást líterálni. Ezt a munkát nagyon jól meg is fizetik a vállalatok. A kecsesgató íretek, a felcpenz, a pálinka nem kis szerepet játszik a toborzók cszköze között és ez a munka a vállalatok hallgatag elismerésével találkozott, ha ugyan maguk a vállalatok hasonlóra nem kényszerültek.

Volt idő, mikor az állami művek is kiscrletet lettek a toborzással. Erre azonban felszisszentek a magánvállalatok s rámutattak arra, hogy az állam, mint vállalkozó, adóalóányai munkás-kontingenseinek elvonásával lényegében erkölcsstelen csékedetet művelne. Nem akarunk ennek megvitatasánál időzni, mert csak azért hoztuk fel, hogy kézzelfoghatóvá tegyük, milyen fontos a mi iparágainkban a munkástoborzás kérdése.

Igy volt ez a békében évtizedek óta, akkor is, amikor anyorkorbeli napokat élt ez ország határain belül a magyar, akkor is, amikor a keserves gazdasági viszonyok nyomása alatt Amerikába kezdett vándorolni. Odaát, a nagy vizen túl, szívesen keresett bányamunkát a felléltüi tót, az alföldi magyart és az erdélyi oláh is, akik idchaza semmiféle rábeszéléssel sem voltak rábírhatók arra, hogy bányamunkát vállaljanak, noha viszonylag ez jól megfizetett munka s ehelyütt történik még a legtöbb gondoskodás a munkásról.

Nemcsak az amerikai kivándorlás, mely még

munkáskezzeink javát is elvitte, hanem ez a mostani vérfürdő is, amely a bányamunkások 30%-át elvitte, komoly gondok elé állította az összes hazai vállalatokat. A háborúhól hazatérő bányamunkások esetleg más iparágakban könnyebb és jobban dotált foglalkozásokat fognak keresni s általában helyénvaló, hogy idejében törtéjenk valamely intézkedés, amely a munkakinálatot és munkakeresletet az ország ntinden részében bizonyos összhangban szervezze, hogy schol zökkenés be ne álljon.

Már említettük a hatósági munkaközvetítést megnyugtató, hogy ebben a szabályozásban a bányászat is benne van. Oly fontosnak tartjuk e kérdést, hogy a most szentesített idevonalkozó törvényt mi is köljöljük.

1916. évi XVI. TÖRVÉNYCIKK

az ipari, bányászati és kereskedelmi munkaközvetítés hatósági ellátásáról.

(Szentesítést nyert 1916. évi március hó 19-én. Kihirdettetett az „Országos Törvénytar”-ban 1916. évi március hó 25-én.)

MI ILSŐ FERENCZ JÓZSEF
 EN KEGYELMÉBŐL AUSZTRIAI CSÁSZÁR,
 CSEMORISZÁG KIRÁLYA STB. ES
 MAGYARORSZÁG APOSTOLI KIRÁLYA,

enléköztül adnk ezenel mindenkitnek, akit ílot, hogy Kedvelt Magyarországnak és társországai hó Pörendei es Képviselei közös egyetértéssel a következő törvény-cíkket torjlesztették szentesítés végett Folségünk elé

Az ipari munka minden nemében, ugyszintén a bányászat és kereskedelmi körében a munkakereslet és a munkínálat lényegynélisére az a célból kijelölendő városok és községek a munkaközvetítés teendőit hatóságilag ellátni kötelesek.

Városok arra is kötelezhetők, hogy a munkaközvetítést saját hatósági területükön túl terjedő hatáskörrel lássák el.

§ 2.

Azokat a városokat, amelyek a munkaközvetítést saját hatósági területükön túl terjedő hatáskörrel folytatják, e célból az állami kültésgyelés terhére a kereskedelemügyi miniszter, Horvát-Szlavonországokban, ez országok önkormányzati költségvetésének terhére, a bán évi támogatásban részesítheti.

A készpénzben álló támogatás mérvének megállapításánál a város telhiviselői képossegét, annak a területnek nagyságát, amelyre a munkaközvetítés szempontjából a város hatásköre kiterjed és az o területen lakó ipari, bányászati és kereskedelmi alkalmazottak számát kell irányadóul vonni.

3. §.

A hatósági munkaközvetítés a munkaadók és a munkakeresők részére teljesen díjmentes.

4. §.

Azt, hogy a hatósági munkaközvetítés mely városoknak és községeknek feladata, ugyiszintén a létesítendő vagy a már létező városi vagy községi munkaközvetítésnek területét, szervezését és ügyvitelét a kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg, Horvát-Szlavonországra nézve pedig a bán állapítja meg.

5.

Ez a törvény kibirdelésétől számított három hónap múlva lép életbe. Végrehajtásával a kereskedelemügyi és a belügyminiszter, Horvát-Szlavonországon pedig a bán bízik meg.

Mi e törvényekkel s mindazt, ami abban foglaltatik, összesen és egyenként helyesnek, kedvesnek és elfogadottak vallván, ezennel királyi hatalmunkal fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük s mind Magunk megtartjuk, mind más Ilveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezerkilencszázilenzahatodik évi március hó tizenkilencedik napján.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

(P. H.)

Gróf Tisza István s. k.

HAZAI HIREK.

Királyi kintetés. A pénzügyminiszteriumnak évgedzés hű munkását, *Paduch* József kir. tanácsost, székfőhivatali főigazgatót nagy kintetés érte. Öfelsége a harmadosztályú vaskoronarendet adományozta neki. Minden tekintetben érdemes fértúrt ért a királyi kintetés, aki Öfelsége figyelmére már régebben részoltgált kényes hivatalában beigazolt páratlan megbízhatóságával és éjt-napot egyetevő fáradhatatlan munkájával. A bányász- és kohász-társadalom, melynek kincstári igazgatóiról az összes személyi és tárgyi dolgok az ő kezén mennek keresztül, a legnagyobb örömmel fogadja bizonyára ezt a kintetését.

Ugyanezen alkalommal Öfelsége *Riesenberger* János segédhivatali igazgatót és *Harsányi* Eiek irodafőtisztnek a koronás arany érdemkeresztjét, *Novák* János irodafőtisztnek, *Velösy* Elvira íróképzézőlőnöknek, *Poddáni* József irodaségdőtisztnek, *Kéler* János és *Vatter* Béla kezelőknek az arany érdemkeresztet, *Brozin* Ferenc napidíjasmak pedig a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

A német vaspar legfőbb képviselői, miként ezt lapunknak Düsseldorfból jelentik, e héten összejevölent tartottak s ennek folytán a helyzet következőképpen alakult: A félgártemányok terén a belföldi szükséglet ugyanakkora méretűnek bizonyult, mint az előző hónap szükséglete. Figyelemreméltó körülmény, hogy főbb nagy külföldi szállítási ajánlatot azért mellőzték, csakhogy a belföldi szükségletet kifogástalanul kielégítsék. Vasuti félgártemányoknál a porosz államvasutak s folyó útalátvra rengeteg megbízást adtak ki, különösen apróbb vasgártemányokra. A művek emellett el vannak készítve arra, hogy sinek és vasalpak még a megrendelésekkel felül is újra szóba fognak kerülni. A neutrális államoknál mindezen cikkekre nézve is jötték létre kötések, ha nem is olyan nagy mértékben. Bányászatra nézve zendkívüli mértékben emelkedett a kereslet. Míg januárban az emelkedés szerényebb volt, februárban éppen még egyszer annyira rugogott, mint az előző év februárjában.

A formált vasak tekintetében változatlan a hely-

zet. Az építőipar szükséglete szikrányit se változott, ellenben a vasuti kocsiépítő és általában a vaszerkezeti gyárak igényei állandóak. Az utolsó hetekben a második évnegyedre erős vételekdv uralkodott. Végül megjegyezzük, hogy ez év január és februárjában a mult év végével szemben egyszerre feleslekkent a neutrális államok felé irányuló szállítás.

Az *Iron Age* szerint az amerikai vasutak 370 ezer tonna acélint rendeltek az utolsó heteken. Ezeknek nagy részét az idén, a többit a jövő év folyamán kell leszállítani. Bironyos hírek szerint ezzel nincsenk még kimerítve a sirrendelések, mert kb. 1/2 millió tonnára számít az acéltrészt.

A bolgár szénpar. Két bulgáriai szénvállalat 7-1 millió löva ünpötökével *Bolgár Nemzeti Szénbánya Részvénytársaság* címmel részvénytársasággá alakult át. Az alakításban a berlini Dicoito-társaság, a bolgár nemzeti bank, a bolgár mezőgazdasági bank és egy német-osztrák bankkonzorcium is részt vettek.

Földgáz. A Magyar Földgáz Részvénytársaság megalakulására vonatkozó előkészületek megtörténtek és az alakulás, mint értesültünk, a közel jövőben fog megtörténni. A vállalat elnökét a törvény értelmében a pénzügyminiszter nevezi ki és az ő választása *Teleki* Artur erélyi földbirtokosra esett. A vállalat igazgatója *Picker* Frigyes, a Magyar Kárpáti Petróleum r.-t. vezérigazgatója lesz.

Mint tudósítónk közli, Brassó város közgyűlésén *Schnell* Károly dr. polgármester közölte, hogy a Deutsche Bank igazgatója ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy Brassónak a földgáz-hálózatba való bekapcsolását a bank kész finanszírozni.

Az „Ilse“. Ez a neve annak a legközönségesebb — bár előrendő bitumentartalmu — lignit brikettelésével is foglalkozik. A német vállalkozó szellem, tökéorr, technikai fejlettség s üzleti merészség dícsérete az a mérleg, amely ebből az üzletéből 11 és 1/2 millió bruttó nyereséget mutathat ki és hogy szép jövőre is van, ezt azzal dokumentáljuk, hogy felütelitjük tavalyi nyereségét 91/4 márkával. A tiszta nyereség 41/4 millió volt. Van-e nálunk lignit, amely egyáltalában reutabilis vállalkozás? Pedig lignit van, több a helytelenül.

A *Chaudoir* új listéve. Március 33-én tartotta a *Chaudoir* részvények közgyűlést igazgatósági elnöke, *Chaudoir* Gusztáv elnöksége alatt s az alkalommal elhatározta, hogy az előző évi 7% os, vagyis 26 koronás osztalék helyett 48 koronát, vagyis 12 1/2-ot fognak fizetni.

A *Tordai Cementgyár részvénytársaság* március 30 án tartotta meg évi rendes közgyűlést. Mérlegszámlája a következő: *Vagyron*: Befektetések: telkek, épületek és berendezések, még el nem számolt munkálataira, szállítókra és egyéb teljesítményekre eszközölt fizetések 2,791,061-75 K. Lejár: építési szerelvények, berendezések és szákkészlet 77,733 25 K. Anyagok: különféle anyag- és nyersanyag-készletek 62,704-50 K. Adóok: bankbetétek és különféle adóok 938,233-40 K. Érték-papírok: a tőzárban 650,000— K. Letétek és óvadékok 131,236-73 K. Pénztár 1791-37 K. Összesen 4,652,891-42 K. Teher: Részvénylőre 4,500,000— K. Hitelzők 152,891-42 K. Összesen 4,652,891-42 K.

Nyersolaj-vezetek. A napokban helyezik üzembe a *Drohobyc*—*chyrowi* 65 km. hosszúságú vezetékét, amelyet a hadvezetőség saját költségén építtetett s melyen állítólag csak a már feldolgozott petróleum-termékeket fognak szállítani. A csövezetek 60 ciszterna napi teljesítőképességu lesz, ami nem kis könnyebbséget jelent a vasutaknak. A csövezetek az osztrák közmunkajuttatási miniszterium kezelése alá fog tartozni s költségkülvül jelentékenyen fel fogja tendíteni a *Drohobyc*—*borislawi* petróleumvidéket. Ennek a vezetéknek megépítésével a hadügyminiszterium maradandó, szinte örökké emlékezetes kulturművet alakított. A háboruban, a pusztítás és a rom-

bolás uralma idején, egy ilyen kulturális célzatu és nagy gazdasági jelentőségű mű létesítésé olyan dicsőretea valami, amely mellett szó nélkül nem lehet elmonti.

Bányakatasztrófa tizegy halottal. Bentbenből jelentik, hogy a Mieschowitz mellett levő porosz támaszpont szerdán este beomlás következtében robbanás történt. Husz embert tettelet el a beomló föld. Eddig tizegy embert hirték ki lottana a földből. Az szem nem szenvedett nagyobb zavart. Eddig határozatlan megállapították, hogy a szerencsétlonséget nem bányaalg-robbanás idézte elő.

A Magyar Ruggyantatór r-t. igazgatóság március 15-én tartott ülésében megállapította az 1915. évi mérleget és elhatározta, hogy a közgyűlést március 28-ára hívja össze. A tiszta nyereség 1,920,027 07 korona (tavaly 1,583,456 72 korona), amelyen felül még az 1914. évből eredő magas nyereségához, 667,901 korona 52 fillér áll rendelkezésre. Az igazgatóság a közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a utengedett legnagyobb osztalék: 33 korona = 1% 2/3 sztoztesség, a fennmaradó nyereségből a rendes tartalékalap növelésére 750,000 korona, a rendkívüli tartalékalap növelésére ugyancsak 750,000 korona fordítsanak, úgy hogy ezen két tartalékalap az új kibocsátás által 6,000,000 koronára emelt alaptőkénél teljes magasságát érje el és hogy a maradvány, 58,425 89 korona, új számlára vezetessék elő.

Nyugateurópa rézkészletei. Egy megbízható forrás szerint Nyugateurópában jelenleg körül 20,000 tonna rézkészlet van, melyből Franciaországra és Angliára 7388 tonna esik. Chileből uton van 2000, Ausztráliából 4500 tonna. Fajdalm, ezekből a készletekből és szállítmányokból nekünk semmi sem jut.

Itt említjük meg, hogy a londoni részpiacról a réztoni szállításra szóló standard-rész elérte 118 1/2 fonttal a rekordot. Ez emelkedés nyilván onnan ered, mert a kormány minden spekulációt májusra beosztott. Anglia rézkészletei csökkenő irányzatot mutatnak. A tisztított réz értéke ugyan nem változott, de eltekintve attól, hogy Napoleon idején 200 fontot is elértek a rézárak, a mai árak már megeladták az emelkedést 1907. évi válság 111 fontos rézárát.

Trifallt bányatársaság — mint értesülünk — a tavalyi üzletét mérteken, 10 koronán marad. A társaság szentérmelése az 1914. évet felülmulta, de azért nem érte el az 1913. békeőv termelési szintjét. A társaság cementszármánya az általános üzleti viszonyok szerint gyöngybe volt.

Béghirő. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület budapesti osztálya április 6-án este 6 órakor az Országos Erdészeti Egyesület székhelyében (Alkotmány-u. 6) tartja rendes osztálygyűlést a következő tárgysorozattal: Páffy Mária dr. főgeológus előadása „Az arany geológiai viszonyai Magyarországon” cím alatt. A pénztárvizsgálóbizottság megválasztása. Indítványok. Az osztálygyűlést megkezdőleg fél 6 órakor választmányi ülés.

Amerikai tőke délafrikai aranybányákban. Az amerikai tőke oddigéleg csak Kínában keresett az amerikai kontinensen túl elhelyezkedést, de a mostani rengeteg pénzösszeg kirándulásra batorítja az Atlanti-tengeren innen is. Egy londoni pénzügynök ugyanis a Deep Lovell Mine kiaknázásra alakított konzorciumot. (Olyan aranytelepről van szó, amely 3-400 méter mélységig húzódik s e végből is óriási tőkék igénybevételei teszi szükségessé. Az amerikai Adolf Lewison & Sons ismeri nagy rész-cég áll a csoport élén. A Times napjainc megdünök az alakulásnak, mert szerinte a Dél-Afrikában dolgozó nemzet bankok és bankárok most majd hátrébb fognak szorulni. Itt említyük meg, hogy az angol kereskedelmi miniszternek az angol parlamentben tett kijelentése szerint a brit birodalom tavalyi aranytermelése 59 millió font sterlingre becsülhető. Az amerikai Egyesült-Államokban 20 3 millió, a többi aranytermelő országban pedig 177 millió, vagyis az angol becsülés alapján összesen 96 4 millió font értékű aranyat termeltek az 1915-iki háborús évben.

Hol pereljen a bányamunkás? Erősi a közérdeklő kérdésközülők a követeléseket.

A bánya üzemelői balesetet szenvedett alkalmazott kártérítési követelésével a bíróság előtt való érvényesíthetősége ügyre ahhoz az előfeltevéhez köve, hogy kártörvényesének megállapítása végett előbb a bányatársádlához forduljon. (E. 1915 aug. 31. Rp. VI. 248. szám.)

I. A bányapesti ár. tábla: Az elsőbíróság ítéletét megváltoztatta a kímudaja, hogy a kereset a miatt, mert felperes kártörvényesének a bányatársádlánál még nem érvényesíthetősége nem utasítottól *találékolt* Jóllehet az 1907. XIX. t. c. § 8. §-ának 1. pontjában megállapítást nyert, hogy a bánya- és az út felsorolt egyéb üzemekben alkalmazottak balesetbiztosítási kötelezettség alá esnek, mégis a bányatörvény hatálya alá tartozó üzemi munkások érvényesíthetősége, akik a bányatörvény alapján létesített és az üzemi törvények 157. §-ában kárpórti szabványokkal ellátott bányatársádlának tagjai, az 1907. évi XIX. t. c. rendelkezései ki nem terjesztettek, hanem ezeket illetően indozsokra a kérdésekre, hogy az ilyen alkalmazottak az alkalmazásuk ideje alatt az üzemi köröben szenvedett balesetük következtében kártörvényesétől kitél, miy mértékben, és mily feltételek mellett igényelhetik, a törvényhozás tovább intézkedéssel, a korábbi jogállapot minden változása nélkül fenntartatott. Mintfogy pedig a fennálló jogszabályok szerint a bánya üzemelői balesetet szenvedett kártörvényes követelésének a bíróság előtt való érvényesíthetősége nem volt és nincs ahhoz az előfeltevéhez köve, hogy a szmült munkás kártörvényesének megállapítása végett előbb a bányatársádlához forduljon s ugyanazt felperes, aki a nem vitás tényállás szerint az alperes üzemelői fennálló bányatársádlának a tagja volt és aki vitatja, hogy ő a baleset alperes gondatlansága miatt érte, nincs elzárva arról, hogy az út notalan megillelt bértörvényesének érvényesítése végett alperes ellen a bíróság előtt fellépessék, a kereset tehát amint, mert felperes követelése a bányatársádlánál még nem érvényesíthetősége, el nem utasítottól emel fogva az elsőbíróság ítéletének megváltoztatása mellett az ügy érdemében újabb határozat hozatalra kellett utasítat.

II. A Ér. c. A másodikbíróságva helybenhagyja.

A barnaszen-árak emelkedése, *Düsseldorf*ból jelenti lapunknak, hogy a rajnai barnaszen-szindikátus e hé-

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz.

TELEFON: 11-11, 11-12, 11-13, 11-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösrézhuvalok, okonitvezetékek, szerefvények stb.

ten elhatározta az 1916/17. évre a barnaszén-árak emelését. Hatalmási szükségletre vagyononként 10 márkával, ipari szükségletre hasonlóképpen fogják emelni az árakat.

Nehezkétség nem bányalépcsőzár. Gyulafehérvárról jelentik tudósítók, hogy az ottani törvényesek léleltelg döntötte el ezt a kérdést. A törvényesek ugyanis egy nehezkétség-alaphoz tartozó bányatársulat felbontásához folytan kimondta, hogy az Abruóbánya-vevetsatiki nehezkétség-alap bányalépcsőzárának nem tekinthető s az alaphoz tartozó bányabirtokok és társulatok munkásaikat az Országos Munkásetegségügyi és Balesetbiztosítói Pénztárnál bejelenteni kötelesek. Felপরস bányatársulat annak kimondását kérte, hogy az Abruóbánya-vevetsatiki nehezkétség-alap körzetébe tartozó bányalépcsőzárak alkalmazásait a gyulafehérvári munkásetegségügyi pénztárnál (alপরস) betegsegélyezés végett ne legyenek hivatalból észlelté bntosítást és fizetési meghagyás érvénytelen és semmibe. Hivalkozott a 126.888. számú m. kir. pénzügyminiszteri leíratra s az 1915/17. számú bányabirtokossági rendelőre, amelyekről e kir. törvényesek azonban megállapította, hogy egyik sem vonja a nehezkétség-alap bányatörvény alapján szervezett társadékkal egy tekintet alá, amelyben a nehezkétség-alap, munkaképtelenség vált tagjainak nyugdíjra és végkielégítést nem biztosít. Az általános bányatörvény 210. és 213. §-ai alapján létesült társépészeti biztosítás a következőket foglalja magában: orvosi és szülésznői gyógykezelés, gyógyászati segédoszközök, táppénz, gyermekágyi segély, hozzátartozók gyógykezelése és ingyenes gyógyszereikkel való ellátása, halál esetére pedig temetkezési segély. Azonban az Abruóbánya-vevetsatiki nehezkétség-alap a társépészeti biztosításnak felsorolt ágai közül csak az ingyenes orvosi és szülésznői gyógykezelést s a munkaképtelenség részére az ingyenes gyógyszert ismeri, a betegsegélyezés legényesebbé ágát, a táppénztár intézményét nem rendezesed s még kivételesen sem biztosítja. Minthogy pedig a nehezkétség-alap a társépészeti biztosítás legényesebbé ágát nem rendezesedi, társadéknak ezen alap nem tekinthető s megállapította, hogy tagjai betegsegélyező társadéknak jelölés nem tekinthető. — s kir. törvényesek megállapítás szerint az Abruóbánya-vevetsatiki nehezkétség-alap az általános bányatörvény alapján létesült bányatársadékkal egy tekintet alá nem vonható, felপরস az 1907. évi XIX. t.c. 154. §-ában foglalt manieségre nem hivatalosíták, bányamunkáisi betegsegélyező estére való biztosítás céljából az Országos Munkásetegségügyi és Balesetbiztosítói Pénztárnál bejelenteni kötelesek.

Kénász részvénytársaság. Ezen a címen új társaságot jegyzett be a budapesti törvényesek. E társaság tisztán hadijellegű alakulás, mert a cs. és kir. hadügyminisztérium kívánására a vállalatok a kénász előállításához szükséges nyersanyag beszerzése és szétosztása célja. A társaság célja elérésére alkalmas mindennemű ügylettel foglalkozik s ezen célból külföldi üzletek megkötésére is jogosult. Tartama határozatlan időre terjed, ami azt jelenti, hogy mindenesetre megoldozni fog a háború alatt, de ha a konjunktúrák kedveznek, nincs kizárva, hogy megmarad a háború után is. Ennek a 300 ezer koronás alapítókéval alakult társaságnak léte-alapja a háború, illetve a hadsereg kénászlegete teremtette meg s az a körülmény, hogy fogytán vannak a kénász. Ezért feladata a társaságnak a hadsereg mindenkor kénász- és oleumszükségletéről való gondoskodás. Ebből képest feladata a vállalatnak, hogy ezen szükséglet előteremtése céljából *megfelelő intézkedéseket javasoljon s hogy ezen intézkedéseket fogyanosítsa.* Torábbá, hogy a hadsereg szükségletének kielégítése után még fennmaradó kénász, illetőleg oleummennyiségeket a kénászot fogyasztó magáncégek között felosztja. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjait megválasztották: bár *Koher Adolf dr., Szász József, Philipp Ervin, Kahlenberg Hermann dr. és Goldstein Pál.*

A petróleum ára Svájcban. A petróleumra vonatkozóan Svájcban az utóbbi napokban állapították meg a maximális árát. A nagykereskedők 285 franknak, a detail-kereskedők pedig a nagykereskedők részére fizetett árnál öt frankkal drágábbban árulhatják a petróleumot, úgy hogy a fogyasztók részére csak 37 centimébe kerül egy liter petróleum.

A Solnók-Nicholson gép-, vasgőz- és hajóépítő r.-t. igazgatósága legutóbb tartott ülésén megállapította az 1915. évi mérleget, mely 1,568.420 K 08 f eredménnyel zárul; ebből

450.000 K értékesítésből és 376.082 K 07 f kétes követelések leírása után 142.338 K 02 f tiszta nyereség marad az előző évi 4986 K 28 f-rel szemben. Az igazgatóság a március 30-án megtartandó közgyűlésen tíz korona osztalék fizetését fogja indítványozni. Ezenkívül a rendes tartalékalapot 30.000 koronával javadalmazza és 205.122 K 22 fillért vizet át az uzstendóra. Az igazgatóság *Jánsker Géza* cégvezetőt aligazgatóvá, *Kunvári Menyhért* főmérnököt cégvezetővé és *Kunzler Alfréd* főtitkárviselőt igazgatósági titkárrá nevezte ki.

A thói szénbánya. Hogy nem minden szénbányáulzet nyereséges vállalat, legjobban mutatja a thói és szurduki szénbányák sorsa. Amíg a szurduki szénbányába 11 millió K alapítke van befektetve és felfizetett költségek, épp úgy a Thói kőszénbánya r.-t. se tud még mindig nyereséget kiutalni. Az alapítkeje felfizelt kor. volt s még mindig 80.000 K vesztésigét tüntet fel mérlege. Podig felelvők, az ország azon részét tekintve, szívesen parancsolólag írni elő e bányák felvirágzását. Azonban nincs kizárva, hogy amit nem hozott meg a mult, azt meghozza a jövő.

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Chaudoir-Metalwerke A. G. In der am 22. März unter Vorsitz des Präsidenten Herrn Gustav Chaudoir stattgefundenen Generalversammlung wurde über Antrag des Verwaltungsrats beschlossen, für das abgelaufene Geschäftsjahr eine Dividende von 12 Prozent = 42 K (gegen 7 Prozent = 28 K im Vorjahre) zur Ausschüttung zu bringen.

Amerikanisches Kapital in der südafrikanischen Goldindustrie. Ein Londoner Finanzagent ist aus New-York zurückgekehrt, wo er eine einflussreiche Finanzgruppe für den Ausbau der *Deep Level Mines* gewonnen hat. Es handelt sich dabei um Goldlager, die in einer Tiefe von 3000 bis 4000 Fuss verlaufen und schon deshalb sehr grosse Kapitalien zu dem Anschluss nötig machen. An der Spitze der amerikanischen Gruppe steht die bekannte amerikanische Kupferfirma Adolph Lawson & Sons. Veranlasst wurde die ganze Bewegung durch die Unmöglichkeit, heute in England Gold für Südafrika aufzubringen. Die *Times* begrüsset diese Erscheinung, weil dadurch die seither in Südafrika arbeitenden deutschen Banken und Bankiers auf die Seite gedrängt würden.

Vom Londoner Kupfermarkt. Mitte dieser Woche erreichte Standard-Kupfer den Rekordpreis von 118½ L. St. für albbaldige Lieferung. Die Steigerung fusst anscheinend auf der jüngsten Anordnung der englischen Regierung, wonach alle offenen spekulativen Geschäfte bis zum 31. Mai gletgestellt werden müssen. Der Preis von gereinigter Ware hat sich in der letzten Zeit nicht verändert. Abgesehen davon, dass Kupfer während der napoleonischen Kriege den Preis von 200 L. St. die Tonne berührte, kommt dem jetzigen Wert von Standard am nächsten der Preis von 111 L. St. im Boom-Jahr 1907.

Bevorstehende Preiserhöhung für Braunkohlen. Ende dieser Woche findet eine Sitzung des Rheinischen Braunkohlensyndikats statt, in der die Preisfrage für das Abschlussjahr 1916—1917 besprochen werden soll. Es ist in Aussicht genommen, die Preise für Hausbrand um durchwegs 10 Mk. per Waggon zu erhöhen und die Preise für Industriekohle in ähnlichem Umfange hinaufzusetzen.

Trifaler Kohlenwerksgesellschaft. Wie in finanziellen Kreisen verlautet, wird die Dividende der Trifaler Kohlenwerksgesellschaft für das abgelaufene Geschäftsjahr mit 20 K wie im Vorjahre bemessen werden. Die Kohlenproduktion der Gesellschaft war höher als im Jahre 1914, blieb aber noch immer stärker gegenüber dem letzten Friedensjahre 1913 zurück. Die Zementfabrik war entsprechend dem allgemeinen Geschäftsgange in dieser Industrie schwächer beschäftigt.